

המזכיר הכללי של האר"ם. ממשלת ישראל. נשיא מצריים ושגרירי המעצמות — כל אלה טיפלו השבוע בגורלו של שליח „העולם הזה“ שיצא למיבצע העתונאי הגדול ביותר מאז קום המדינה ואשר כתבתו האחרונה לפני המעצר, שהגיעה לישראל עם האניה פורצת הסגר הסואץ „בירגיטה טופט“, מתפרסמת בעמודים אלה.

עד לאותו יום הפליגה בירגיטה יחד עם זרם הגולף של ערד. על הסיפון שררה התרגשות רבה. בשיבילי זו היתה הזדמנות מן השמים לנוח מעט. הקצינים אכלו הרבה פחות מן הרגיל. אני אכלתי הרבה יותר. הים סער, והגלים הגיעו עד לסיפון השני. לא נעים ביותר. בירגיטה המשיכה לישוט ללא כיוון. כשמונתיה אינן המכונות הן משובחות ביותר שאפשר להשיג היום ב־ שוק הספנות העולמי. בתשע בערב היה עלינו לפגוש במגדלור. בעשר עדיין לא ראינו דבר. באחד־עשרה נראה חוף מרחוק — איש לא ידע איזה חוף הוא זה.

הכל היה פתאומי מאד. התכונתי כבר לעלות על האניה הבריטית, שהפליגה להונגריקונג ולטוקיו, כשפתאום הודיע לי הקפטן כי בעוד יומיים־שלושה נצא כנראה לחיכה, דרך תעלת־סואץ. דבריו של הקפטן עוררו בי צמרמורת. לאחר תשובתו השלילית של השגריר הי מצרי בראנגון, שהודיעני בצער רב כי בקשתי לקבלת אשרת־כניסה למצרים נדחתה, חשבתי כבר כי במקרה הטוב ביותר אוכה לראות את התעלה רק לאחר כריתת הכסם־השלום בין ישראל למצרים. עכשיו לא היה כבר ספק כי אראה אותה עוד לפני כן.

רצתי לנמל. כשעליתי בכבש האוניה הי בריטית, כמעט ונפלתי לים מרוב התרגשות. נכנסתי לתא הקפטן הבריטי, והודעתי לו כי אני נאלץ לוותר על ההפלגה הנעימה במחיצתו. הוא הבין אותי. יש להם חוש בריא לעתונות, לבריטים.

★ ★ ★

העתונאי הראשון שלא יעבור

ותר מאוחר חזר הכל להיות כמקודם. הסיירים במטבח, המגבות ליד הכיור וקציני האוניה הרעבים תמיד. יצאנו מראג' ג'ון כשבירגיטה טופט עובדת במהירות של 14 קשר, וכשסימני הדליקה הגדולה, ש־ פרצה בחדר המכונות, ניכרים בה עדיין היסבי־היטב.

למעשה, החליטה הנהלת החברה להשאיר את הספינה בראנגון, עד גמר כל התיקונים. אולם רטינות הצוות גברו מיום ליום, עד שהקפטן החליט לסיים את פרשת התיקונים בקופנהגן ולורו את מועד ההפלגה לחיפה. גם ההחלטה לנסוע לחיפה, ולא לאילת, היתה תוצאת השריפה. הקפטן לא רצה להסתכן יותר בכניסה למפרץ אילת, ורק אחרי־כן לחיפה, והחליט לצאת ישר לחיפה. לא היה על הספינה אדם יותר מאושר ממני למשמע החלטה זו. הפירוש הישיר שלה היה: רפי גלסון יהיה העתונאי הישראלי הראשון שיעבור את תעלת־סואץ. או —

זרמי מים ענקיים, שהמונסון שהחל בימי תיים גורף אותם, מנעו מבירגיטה להתקדם בכיוון הנכון. מהירות הזרם היתה שנים וחצי מיל לשעה, והסערה התגברה מרגע לרגע. בתאים שררה אנדרלמוסיה שלמה. כל מה שהיה בארון נמצא עכשיו על הרצפה, וכל מה שהיה על הרצפה הגיע לארון. אני הייתי דחוק מרוצה מאד מסיודר זה. בבת אחת השתרר סדר עכשיו סדר בתא שלי.

★ ★ ★

מישהו צריך להיות ראשון

איך שהוא, אני לא יודע בדיוק איך, הסתדר הכל. ב־16 ביולי הגענו לגיבטי, הנמל האחרון לפני הכניסה לתעלה. הצטיידנו בדלק, מים, מזון ומאות מזכרות. בגיבטי הודיע לנו הקפטן סופית שמפי־ ליגים לחיפה דרך התעלה. דרך אחרת אין כמובן. למלחים לא היה איכפת. להם לא היתה התנגדות להפליג לחיפה גם דרך הירח. העיקר בשבילם היה שאחרי חיפה תהיה התחנה הבאה קופנהגן. המסע לראנגון, והי שהייה הממושכת בראנגון, התישה את כוחותיהם לגמרי.

הקפטן הציע לי לרדת בגיבטי. „אין סיבה מיוחדת לפחה“, הסכיר לי ברצינות, „אבל אם אינך רוצה להסתכן במעבר דרך התעלה, כדאי לך לרדת כאן.“ החלטתי כמובן להישאר. סוף כל סוף, מישהו צריך להיות הראשון.

ירדתי לחוף, קניתי עוד קצת מזכרות, ניסיתי למצוא מישהו שיועד לדבר אידיש, לא מצאתי וחזרתי לאוניה. השיררה הבאה בסואץ היתה צריכה לעבור ביום שני. החלטנו להגביר את המהירות ולהצטרף אליה, כדי לא להתעכב עוד כמה ימים. אולם ההחלטה לא עמדה ביחס ישר לכונות המעטה של המכונות המקולי־ קלות.

בשעה חמש אחרי־הצהרים, ביום שיצאנו את גיבטי, צילצל הפעמון על גשר ה־ פיקוד. חדר המכונות הודיע על קילקול חמור במערכת ההגה.

הספינה עצרה. הקפטן והמכונאי הראשון ירדו למטה. כשעלו סיפרו שההגה נשבר. אחרי כמה שעות של נסיונות נואשים לתיקון מערכת ההגה, החליט קפטן לולק להפעיל את מערכת ההגה הרזרבי.

ההגה הרזרבי הוא יצור גדול מאד. שני מלחים מפעילים אותו במשותף מירכתי הספינה, והפקודות להפעלתו ניתנות מגשר־ הפיקוד בעזרת משרוקית. המצב לא כל־כך אידיאלי, ובכל זאת המשיכה בירגיטה ב־ תנועתה קדימה, כשל המלחים, הנמצאים בחופשה מעבודת המשמרת, יושבים על הסיפון ומטילים תכות עצומות אל מימי הים האדום, השורץ דגים.

★ ★ ★

תייר ישראלי בהתנדבות

בין מברק למברק שהקפטן שולח לקופנהגן ודורש לדאוג לתיקון מערכת ההגה בכניסה לתעלה, מנהלים הקצינים היכוחים במצרים בשאלה אם המצרים ירשו או לא ירשו לספינה לעבור בתעלה. הנושא המרכזי בוויכוח הוא גורלי כולם מסתכלים עלי ברחמים, ומפתחים לדבר בנוכחותי על נושא זה. לגבי הספינה כולם כמעט בדעה אחת שהמצרים ירשו לעבור, בגלל התערבותו

דהרנכי לסטואיץ

מאת רפי (גלסון) אילון

העתונאי הישראלי הראשון שלא יעבור יצאנו לדרך. הייתי כבר מלצר סוג א', מפני שאת סוג ב' תפס העוזר שלי, צ'אר־ לי, הנער מקולומבו. למעשה, שכרנו את צ'ארלי רק לימים שבירגיטה עגנה בקולומבו, ואני ירדתי לחוף לעשות כמה כתבות להעולם הזה. כשיצאנו מקולומבו לראנגון, גילינו לפתע שצ'ארלי, שנעלם יום קודם לכן, ישן באחד התאים. לא היתה כבר ברירה: הקפטן החליט לשכור אותו כעוזר שלי עד שנחזור חזרה לקולומבו.

כשחזרנו לקולומבו, שבעה ימים אחרי שיצאנו מראנגון, התחנן צ'ארלי להישאר באוניה. ביקשתי מהקפטן שיעשה זאת בשבילו, כי אני בלאו הכי אעזוב בחיפה.

★ ★ ★
סוף כל סוף: סדר

ימים אחרים לאחר שעזבנו את קר לומבו, איכדה בירגיטה טופט את הכיוון.

